

Sahibi:

Turgutlu Lisesi adına Duran CAN
Genel Koordinatörler:
Tuncel ÖLGÜN (TDE ÖĞRETMENİ)
Sukan AKKOYUN (TDE ÖĞRETMENİ)

YAYIN KURULU

Aleyna USLAY- Rümeyza ERTÜRK
Yaşar ALTUNDAĞ- Sıdıka Nurgül ÖZTÜRK
Hilal KURT- Doğuhan TANRIVERDİ
Fadime Nur AKBULUT- Evin YEŞİLKAYA
Sıla YAĞCIKÖSE- Behiye TÜRKÖĞLU
Kerim SELVİ- Sena TİK
Aleyna DURNA- Yağmur DOĞANGÜZEL
Pelin İrmak ÇAKIR- İbrahim KILINÇ
Nadiye Betül DEDE- Ementi Nur ŞAKAR
Deniz BAVAR- Tuğba YİĞİT
Sümeyra BAL- Emine AKKUŞ
Melike SARI- Yeliz GÜRKAN

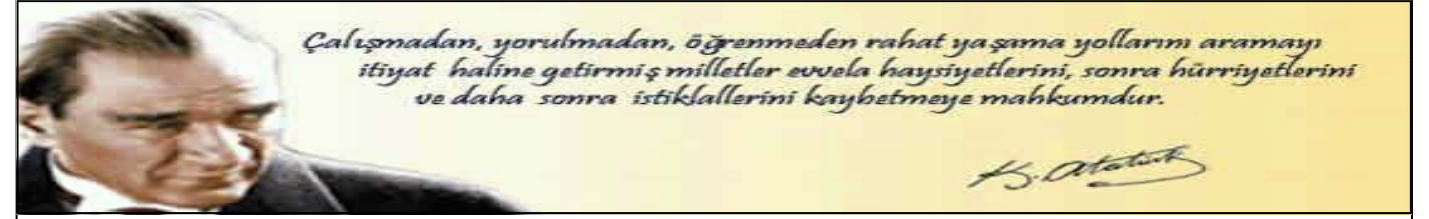
Rehberlik Faaliyetlerimiz

Rehber psikolojik danışmanımız Yakup Dinçbayram, proje faaliyetlerimiz kapsamında üniversite sınav sistemi hakkında öğrencilerimizi bilgilendirdi.

Okulumuzdan Haberler

Üniversitelerin çeşitli bölümlerinde okuyan mezun öğrencilerimiz her yıl olduğu gibi bu yıl da okulumuza gelerek arkadaşlarına okudukları üniversiteler ve bölümleri hakkında bilgi veriyorlar. Bu etkinlikte öğrencilerimiz ağabey ve ablalarına seçecekleri bölümlerle ilgili sorular sorup ilk kaynaktan aydınlatıcı bilgiler alıyorlar.

HABER, SANAT, SPOR...

ÇANAKKALE SAVAŞLARI

Tarihin gördüğü en büyük savaşlardan biri olan Çanakkale Savaşları, inanılmaz kahramanlıklarla, inanılmaz sahnelerle doludur. Biz de bu sayımızda Çanakkale Savaşları sırasında cereyan eden ilginç olaylara ve kişiliklere yer vermeye çalışacağız. İşte onlardan birkaçı:

Kahraman askerlerimiz Çanakkale'de düşman uçaklarını püskürtebilmek için at arabası tekerleğinden 360 derece dönebilen uçaksavar yaptılar.

İngilizler uçaklarından, yere nasıl düşerse düşün dik duran uçları son derece sivri demirler attılar. Bunlara "topuk patlatan diken" deniyordu. Pek çok asker bu dikenler yüzünden yaralandı. Devamı Sayfa 4'te...

"Lisenin Sesi" "2019 yılına ulaştı. Beşinci yılında da çıkmaya devam ediyor. Bundan sonraki ay ve yıllarda da umarız öğrencilerimizin üstün gayretleri ile çıkmaya devam eder. Yeni sayımızda Çanakkale Zaferi ile ilgili araştırma dosyalarına, okulumuzdan haberlere ve öğrencilerimizin çalışmalarına yer verdik. İyi okunalar..."

ANILARDA TURGUTLU LİSESİ

Turgutlu Lisesi bahçesinde Masa Tenisi Takımı

1960'lı yıllarda Turgutlu Lisesi Basketbol Takımı

Şuradan Buradan...

EN UZUN SÖZCÜK

Merkezi Fransa'nın Lyon kentinde bulunan ve Türkçe'nin de aralarında bulunduğu 10 dilde yayın yapan Euronews kanalı ilginç bir habere imza attı.

Euronews'de çalışan farklı ülkelere mensup gazetecilerden, kendi dillerindeki en uzun kelimeyi bulup, kamera karşısında telaffuz etmeleri istendi. Bu ilginç yarışmanın kazananı ise 75 harfle Türkçe oldu. Türetilen kelime ise şu:

“Muvaffakiyetsizleştiricileştiriveremeyebileceklerimizdenmişsinizcesinesiniz.”

Oxford İngilizce Sözlük'te en uzun İngilizce kelime bir akciğer hastalığını tanımlamak için kullanılan 'pneumonoultramicroscopicsilicovolcanoconiosis.' Ancak uydurulan sözcükler ve teknik ifadeler dışarıda bırakılırsa, en uzun kelime 28 harflik 'antidisestablishmentarianism.' Bu sözcük İngiliz Kilisesi'nin devletten ayrılmasına karşı olma pozisyonunu tanımlıyor.

Fransızca, İspanyolca ve İtalyancadaki en uzun sözcükler 30 kelimenin altında. İspanyolcadaki 23 harfli 'electroencefalografista' sözcüğü, elektroenselegram (beyin dalgaları çizelgesi) yapan sağlık çalışanlarını tanımlıyor. Fransızcadaki 25 harfli 'anticonstitutionnellement' kelimesi anayasa ya da usulle ilgili kurallarla uyumlu olmayan bir şeye atıf yapıyor. İtalyancadaki 26 harfli 'precipitevolissimevolmente' ise bir zarf ve mümkün olduğunca hızlı anlamına geliyor.

EDEBİ MAGAZİN

- Cahit Sıtkı, küçükken yaramazlık yaptığı için babası tarafından pencereden aşağı sarkıtılmıştır. O günden sonra ölümden korkmuş ve eserlerinde hep "ölüm" temasını işlemiştir.
- Nazım Hikmet, Bursa cezaevinde ıslak ıslak çok dayak yediği için onun en büyük korkusu su olmuştur.
- Cengiz Aytmatov'un kağıda karşı alerjisi vardır.
- Yahya Kemal'in hiç evi olmamıştır. Ölene kadar otelde yaşamıştır. Nazım Hikmet'in annesine aşık olmuştur.
- Şemsettin Sami 20 yıl boyunca sakallarını kesmemiştir.
- Hüseyin Rahmi mikroptan korktuğu için 100 çift eldivene sahip olmuştur.
- Karacaoğlan'ın en büyük korkusu: Çirkin bir kızla evlenmektir.
- Tevfik Fikret, aynı zamanda iyi bir ressamdır. Evinin planını da kendisi çizmiş ve evinde isim veren ilk şairimiz olmuştur. En büyük takıntısı: Sol tarafında kimseyi yürütmek.
- Ahmet Haşim'in hastalık derecesindeki takıntısı ise: Toprak yemesidir. Haşim'in şiirlerinde hep gün batımı, gece, ay ışığı, hüznün olmasının sebebi çirkin olmasından derler.
- Abdülhak Şinasi Hisar'ın en büyük takıntısına gelelim: Temizlik. Arkadaşları ondan: "Neredeyse suyu da yıkayarak içecek." diye yakınmışlardır.
- R. Mahmut Ekrem'in düğünü 40 gün sürmüştür.
- 3 büyük şairi (Turgut Uyar, Cemal Süreya, Edip Cansever) kendisine tutsak eden kadın... Bahsi geçen güzel: Tomris Uyar.
- Cemal Süreya demişken... Sevgili Cemal soyismindeki iki 'y'den birini bir iddia sonucu kaybetmiştir. Evet, soyismi tek "y" ile yazılıyor.
- Orhan Veli'nin ölümü, Belediye'nin açtığı bir çukur yüzündendir. Çukura düşmesi sonucu başından yara almış ve ölüm sebebi bu olmuştur.

Yayın Ekibi

“Başarı Senin Elinde” Semineriyle Canten Kaya

Turgutlu Lisesi Erasmus+ projesi kapsamında okulumuz Kariyer Planlama ve Girişimcilik Kulübü tarafından organize edilen “Başarı Senin Elinde” temalı seminer Kitle Eğitim Uzmanı Canten KAYA tarafından verildi. Sempatik ve hoş esprileriyle öğrencilerimize ve katılımcılara keyifli anlar yaşatan Canten KAYA, sunumunda başarıdan daha önemli olan şey planlama ve inançtır vurgusu yaptı. Seminerimize katılan İlçe Milli Eğitim Müdürü Sayın Mehmet ÖLMEZ tarafından Kitle İletişim Uzmanı Sayın Canten KAYA'ya çiçek takdim edildi.

Tekvando Başarısı

Manisa'da düzenlenen tekvando turnuvasında okulumuz öğrencilerinden 9/C sınıfından İbrahim KARADOĞAN birinci, 9/H sınıfından Erhan GÜMÜŞTEKİN üçüncü olmuştur. Kendilerini tebrik eder başarılarının devamını dileriz.

GÖZETİMSİZ SINAV

M.E.B projeleri arasında yer alan gözetimsiz sınav uygulamaları kapsamında pilot okul seçilen Turgutlu Lisesi'nde gözetimsiz sınav gerçekleştirildi. Okulumuz 11-D sınıfında gerçekleştirilen sınav esnasında sınıfta gözetmen öğretmen yer almadı. Öğrencilerimiz sınav esnasında tutum ve davranışlarıyla örnek davranışlar sergilediler.

KERMES

Turgutlu Lisesi Okul Aile Birliği, öğretmen ve öğrencileri tarafından sosyal yardım amaçlı organize edilen kermes büyük ilgi gördü. Okul müdürümüz Sayın Duran CAN öğrencilerimizin sosyal farkındalık bilincini uyaran bu tür etkinliklerin önemli olduğunu söyledi ve katkıda bulunan bütün paydaşlara teşekkür etti.

12 Mart 1921 ve Mehmet AKİF

1 2 M A R T 1 9 2 1

İstiklal Marşımız, yurdumuzun düşman işgaline uğradığı felaket günlerinde hazırlandı. Saldırgan düşmana karşı Anadolu'da tutuşan heyecanı koruyacak; vatan sevgisini ve inancı canlı tutacak bir marşın hazırlanması düşüncesi, Genel Kurmay Başkanı İsmet (İnönü) Paşa'dan geldi.

İsmet İnönü böyle bir marşın Fransız ordusunda mevcut olduğunu ve bizim ordumuz için de faydalı olacağını Milli Eğitim Bakanlığına iletti.

Milli Eğitim Bakanlığı da bu düşüncüyü benimseyip bir yarışma düzenledi. Beğenilen güfte için 500 lira ödül verilecekti. Yarışma için 734 şiir gönderildi. Bir kurulca bunlar titizlikle incelenip 6 tanesi ayrıldı.

Ama hiçbirini beğenilmedi; marş olacak değerde bulunmadı. O zaman Burdur Milletvekili olan Mehmet Akif'in para ödülünden rahatsızlık duyduğu için yarışmaya katılmadığı öğrenildi. Dönemin Milli Eğitim Bakanı Hamdullah Suphi şairin Meclis'teki sıra arkadaşı Balıkesir Milletvekili Hasan Basri Bey'in yardımını istedi.

Hasan Basri Bey bundan sonrasını şöyle anlatıyor:

Akif Bey'in yanımda olduğu bir zaman, elime bir Kağıt parçası alarak, onun dikkatini çekecek bir tarzda yazmaya başladım. Ne yazıyorsun?

Marş... İstiklal Marşı yazıyorum.
Yahu sen ne adamsın? Seçilecek şiire para ödülü verileceğini bilmiyor musun? İçinde para olan bir işe nasıl katılıyorsun?
Yarışma kaldırıldı? Seçilecek şiire ne para verilecek, ne de her hangi bir ödül. Milli Eğitim Bakanı bana güvence verdi.
Ya, o halde yazalım.

İşte böyle yazılmaya başlanan ve 48 saatte bitirilen İstiklal Marşı, imzasız olarak Milli Eğitim Bakanlığının seçici kuruluna sunuldu.

Milli Eğitim Bakanı Hamdullah Suphi, daha önce seçilen 6 şiirle birlikte yeni şiiri Ordu Komutanlarına gönderdi. Onlardan, şiirlerin askerlere

okunmasını, beğenilenleri sıralamalarını istedi. Komutanlar, kısa sürede sonucu bildirdiler: Hepsisi de Mehmet Akif'in şiirini birinci sıraya almıştı. Bundan sonraki iş, İstiklal Marşı'nın T.B.M.M'ne getirip kabul ettirmektir.

Marş, ilkin Meclis'in 1 Mart 1921 günü yaptığı ikinci oturumunda ele alındı. Başkan Mustafa Kemal'in söz vermesi üzerine Hamdullah Suphi kürsüye gelerek, sık sık alkışlarla kesilen şiiri okudu ve son seçimin Meclis'e ait olduğunu söyledi.

O Gün oylama yapılmadı. Şiirle ilgili konuşmalar ve oylama, Meclis'in 12 Mart 1921 günü öğleden sonraki oturumunda yapıldı.

Bazı milletvekilleri, bir komisyon kurularak şiirin yeniden incelenmesini, bazıları da hemen görülüp karara bağlanmasını istediler. Uzunca tartışmaların sonra, şiirin kabulü için verilen 6 önerge benimsendi ve İstiklal Marşı çoğunlukla kabul edildi.

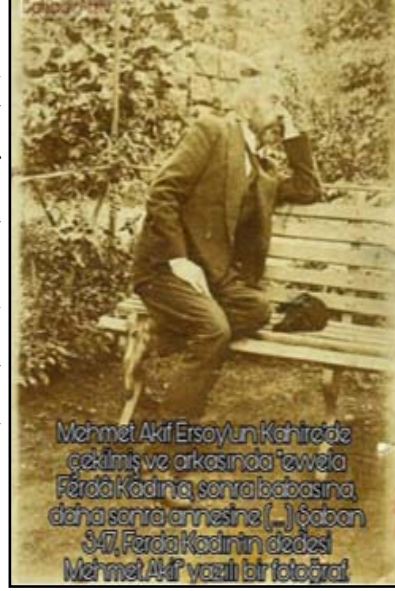
Şiirin bestelenmesi için açılan ikinci yarışmaya 24 besteci katıldı. 1924 yılında Anka-

Oğulları Tahir ve Emin ile.

Mehmet Akif Ersoy'un oğlu Tahir bey

Mehmet Akif Ersoy'un Kahire'de çekilmiş ve arkasında 'Zevce Fatma Kadına seninle bebeğime daha sonra annem...' yazan 3-4. Fatma Kadının dedesi Mehmet Akif yazılı bir fotoğraftır.

ra'da toplanan seçici kurul, Ali Rifat Çağatay'ın bestesini kabul etti. Bu beste 1930 yılına kadar çalındıysa da 1930 da değiştirilerek Cumhurbaşkanlığı orkestrası şefi Osman Zeki Üngör'ün 1922 de hazırladığı bugünkü beste yürürlüğe kondu. Marşın armonilenmesini Edgar Manas, bando düzenlemesini İhsan Servet Künc'er yaptı.

Mehmet Akif Ersoy'un eşi İsmet Hanım ve çocukları. Fotoğraftın arkasında: 'Bu resmî bir kadın için çıkardım. Artık vücudum yarıma geçer. İnşallah gelecek hafta uzun bir mektup yollarım. Ağabeyimle yalnız kendi resmimi çıkardım. Annem abim beni vaktiyle her iki ellerimle öperim.' yazılmaktadır.

Torunları Feride ve Selma hanım

İSTİKLAL MARŞI ANADOLU'DA

12 Mart 1921; Kurtuluş Savaşı yılları... Mehmet Akif'in güftesini yazdığı İstiklal Marşı; büyük mücadeleler vermekte olan ülkemizin Milli Marşı olarak coşkulu alkışlarla kabul edilir, ilk Büyük Millet Meclisi'nde:

"Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!

Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?"

Ve Anadolu'ya; telgrafın ulaştığı her yere gönderilir sözleri. Oradan da tüm köylere erişsin, vatan savunmasındaki aşkımız, birlikteğimiz doruğa ulaşsın diye.

Cide'deki ilkokulda; öğretmen Hilmi Bey; okuma yazması iyi olan öğrencilerine İstiklal Marşı'nı yazdırtmaktadır. Marş çoğaltılacak; çevre köylere, muhtarlıklara yollanacaktır.

Her öğrenci, yazarken kâğıdın altına 6 tane çok zor bulunan) karbon kâğıdı koymakta, en alttaki kâğıda kadar geçebilsin diye bastıra bastıra yazmaktadır.

Hilmi (Erdem) Bey, (1989-1991 yıllarında Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı, Başkan Yardımcılığı, Devlet Bakanlığı, Maliye Bakanlığı görevlerinde de bulunan Kaya Erdem'in babası) küçük Mehmet Rifat'ı ayağa kaldırır:

- Oku yazdığın marşı!..

- ... Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!

Kahraman ırkıma - - - (sessizlik) Ne bu şiddet, bu celâl?

- Bir gül! Son mısrayı bir daha oku!

- Kahraman ırkıma - - - (sessizlik) Ne bu şiddet, bu celâl?

- **BİR GÜL!!! SON MISRAYI BİR DAHA OKU!!!** ve "bir gül"ü yine okumayıp, orada durunca tokat gelir ardından.

Çünkü Mehmet Rifat, telgraftan okunan kelimeleri:

"Bir gül!" değil - "Virgül" olarak anlamıştır.

10 yaşındaki Rifatların, Mehmetlerin, öğretmen Hilmilerin kaleminden;

köy, köy Anadolu'ya dağılır:

KORKMA; SÖNMEZ BU ŞAFAKLARDA YÜZEN AL SANCAK...

İstiklal Marşı'nın ilk kopyalarını bastıra

bastıra yazan küçük

Mehmet Rifat;

Hababam Sınıfı'nın da

yazarı, T.C. Kültür Ba-

kanlığı'nın verdiği pla-

ket ile onur listesinde

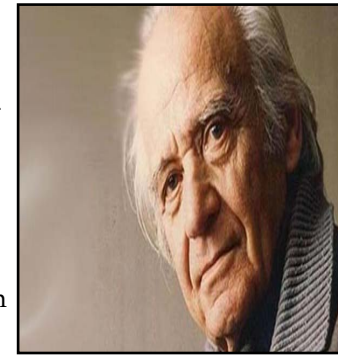
yer alan,

Basın Şeref

Kartı sahibi şair öğret-

men RIFAT ILGAZ'dan

başkası değildir.

GÖMMEYEN ÖNCE BİRAZ GEZDİRİN BENİ (Anı)

Cemal Süreya'nın naaşının Haydarpaşa Numune Hastanesinin morgunda olduğunu duyunca hemen soluğu orada aldım. Hatay Lokantası'nın sahibi Mehmet Ali Işık, Cemal Süreya'nın amcasının iki çocuğu ve oğlu Memo'dan başka kimse yoktu. Oysa bir gün önce gece evinde telefonlara hep ben bakmıştım. Herkes Hoca'nın nerede olduğunu, paraya ihtiyacımız olup olmadığını sorup mutlaka geleceğini söylemişti. Ben Numune Hastanesinin morguna gittiğimden bir kalabalıkla karşılaşıp umut ediyordum. En azından bir 25-30 kişi oluruz diyordum ama saydığım insanlar dışında kimse yoktu. Hatay Lokantası'nın sahibi Mehmet Ali Işık, maddi olarak gereken her şeyi üstlendi.

Cenaze arabası geldi. Cenaze arabasına Cemal Süreya'yı koyacağız. Çünkü cenaze bir gün sonra Şişli Camii'nden kaldırılacak. Cenaze arabasına bindik. Ben önde, Cemal Süreya'nın oğlu Memo ve Mehmet Ali Işık arkada oturuyordu. Şoförün Numune Hastanesinden çıktktan sonra güzergahı belli: Birinci köprüden, Ankara asfaltından karşıya geçecek, bizi Şişli'ye bırakacak. Yol güzergahına girmeden önce, bir anda aklıma Cemal Süreya'nın bir dizesi geldi. O da şu; Gömmeden önce biraz gezdirin beni... Şöföre dedim ki:

- Köprüye asfalttan gitmeyeceğiz,

- Nerden gidelim abi, başka hangi yol var?

- Harem'e gideceksin ama sahil yolundan gideceğiz!

- Abi, işimiz var. Daha başka cenazeler var, onları taşıyacağız.

Adımı zar zor razı ettik. Ve Harem'e doğru yola çıktık. Kız Kulesi'nin önünden geçtik. Cemal Süreya demisti ya hani bir şiirinde;

"Kız Kulesi'nin düş getiren pay senetleri, kısa günde kapış kapış gitti..."

Cemal Süreya'ya tarihi yarımada'yı gösteriyorum. Martıları, vapurları, Kız Kulesi'ni... Üsküdar'a geldik. Ve Kuzguncuk'a doğru giderken dedim ki içimden; Kuzguncuk'tan geçenken hemen orada bir kahve var. Ve Can Yücel hep orada oturur. İster misin Can Yücel orada olsun... Eğer Can Yücel oradaysa arabayı durdurtacağım ve diyeceğim ki:

Hocam bak Cemal Süreya'yı gezdiriyoruz.

Kuzguncuk'a geldik, kahveye baktım. Can Yücel yok!

Hemen içeriye doğru giren sokağa baktım, 70-80 metre ilerde Can Yücel elleri arkada yürüyordu. "Hocaam! Hocaam!" diye bağırdım. Şöföre "Dur!" dedim. "Duramadım abi, cenazelere yetişeceğim" dedi. Durmadı... içimde uktedir. Demek ki biz birkaç saniye önce gelsek, Cemal Süreya'yı taşıyan cenaze arabasının önünden Can Yücel geçecekti. Hiç unutamam o anı...

Sonrası ertesi gün, namaz için Şişli Camii'ne gittik. Hocayı son yolculuğuna uğurlayacağız. Çok enteresan bir şey oldu: Hiç kimse bilmez bunu... Bir kadın geldi; siyah şapkalı, siyah paltolu... Çok sık ve çok güzel bir kadın... Filmlerden çıkmış gelmiş gibi... Cemal Süreya'nın kız kardeşi Perihan Hanım gidip onunla bir şeyler konuştu. Tanıyordu, dedim demek ki... Acaba akrabası mıydı? Gittim, sordum Perihan hanıma... Perihan hanım cevap verdi:

"Suna o..." dedi.

Suna, Cemal Süreya'nın ilk aşkı! Ve hatta belki de 'Üvercinka'...

Cemal Süreya Üvercinka'nın kim olduğunu hiç söylemedi ya da bana söylemedi. Ama onun Suna'yı nasıl sevdiğini, Suna'nın hayatındaki yerini çok iyi biliyorum. Yıllardır hiç görüşmemişlerdi. Ama Suna kalktı, Cemal Süreya'nın son yolculuğunda onu yalnız bırakmadı, geldi... Cemal Süreya'nın naaşını aldı, Şişli Camii'nin önünden cenaze arabasına koydu. Hani o arabalarda cenaze kime aitse, ismi yazılı olan bir tabela vardır. Bir baktım orada 'Cemal Süreya' yazıyor, iki Y'yle... Tashi var!!! Ya hoca gidiyor ve son tabelada tashi var! Araba trafiğe çıktı, trafik sıkışık... Ben gerideyim ama görüyorum bir kadın koşuyor tabelaya doğru... Anladım durumu... Yetiş, yetiş, dedim... Koştı, koştı... Ve son anda bir kadın parmak uçlarıyla ikinci Y'yi sildi... Ve araba trafiğe öyle çıktı. Cemal Süreya uzaklaştı... Cemal Süreya, "Öyle çirkin isim mi olur?" dediği, hiç sevmediği Kulaksız'daki, Kulaksız Mezarlığı'na gömüldü. Hocam derdim ona önceden, sohbetlerimizde; "Van Gogh'u da oraya gömmek lazım."

Gülerdik...

Cemal Süreya'nın bugüne kadar hiç kimseye anlatmadığım son yolculuğu Kulaksız'da işte böyle bitti...

Çanakkale'den İlginç Olaylar, Kişiler ve Fotoğraflar

18 Mart 1915'te Çanakkale Boğazını geçmeye yeltenen İngiliz Hms Agamemnon Zırhlısı'na topçularımız 12 isabetli atış sağlamıştı.

Şarapnelerin delik deşik ettiği Hms Agamemnon'un çelik babası National Maritime Museum'da sergilenmektedir...

Atom numarasını ve adını verdiği Moseley kanunlarını keşfeden Henry Moseley, Çanakkale'de Türk askerine karşı savaşmak için gelmiş , 10 Ağustos 1915 tarihinde Türk keskin nişancı tarafından öldürülmüştür.

Osmanlı ordusunda görev almış sadece 15 yaşındaki gönüllü bombacı Ali Reşat Çavuş

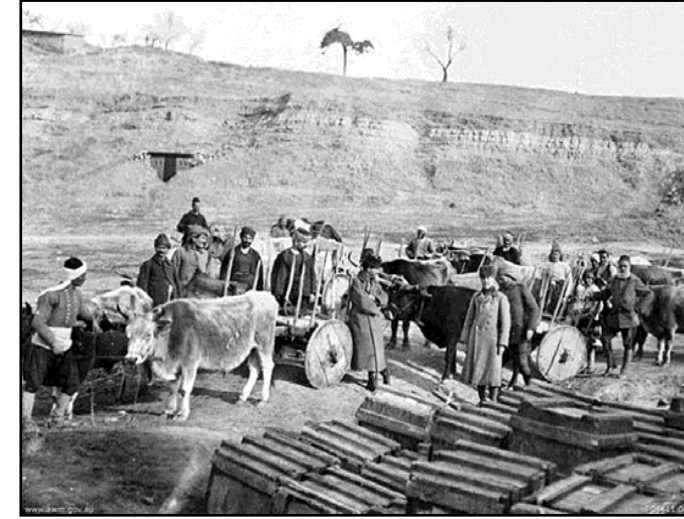

1915'de Çanakkale'de Anzak askerlerinin komutanı olan Mareşal William R. Birdwood cephede karşısında savaştığı ve hayran olduğu Mustafa Kemal Atatürk'ün cenaze törenine katılmak ve saygısını sunmak istemişti.

Mareşal Birdwood bir bacağı sakat olduğundan töreni balkondan izledi.

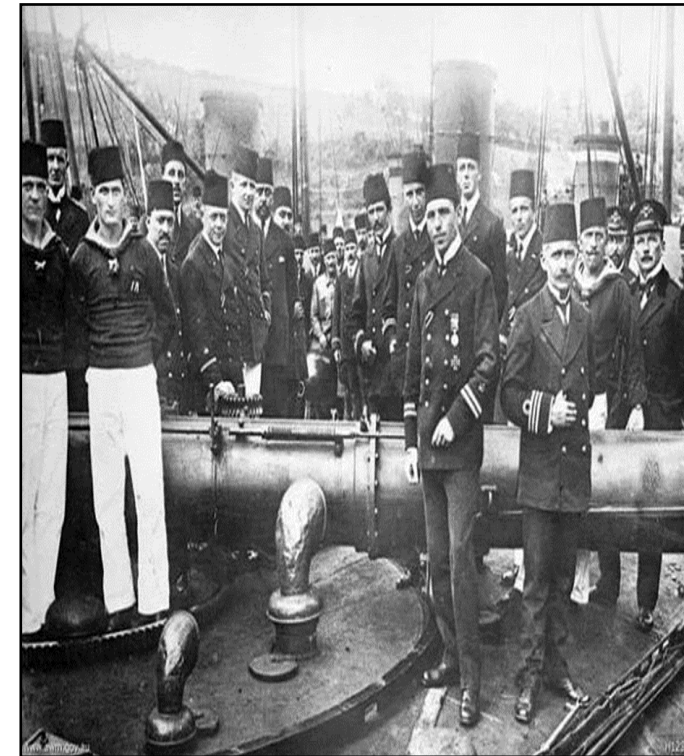
Cepheye Cephane ve Erzak Taşıyan Sivil Halk ve Askerler

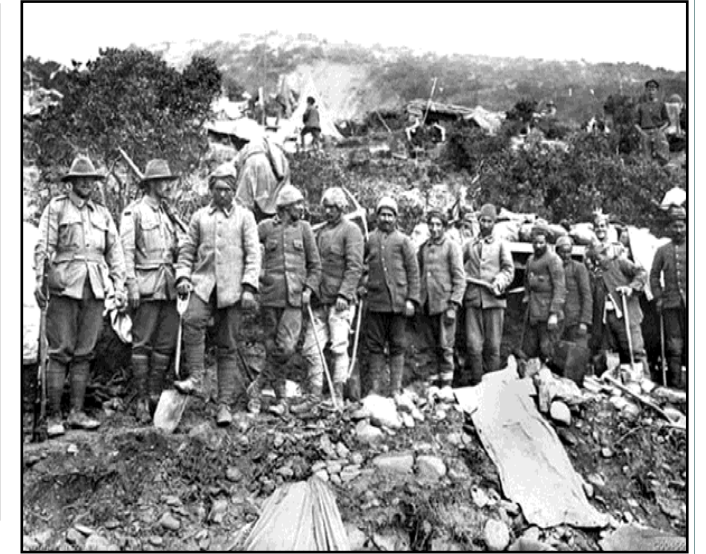
Anzak Koyu'nda İnşa Edilen Su Arıtma Tesisi

İngiliz ve Fransız Gemilerini Yararak Boğazı Ma-yınlarla Döşeyen Türk Gemisi ve Mürettebatı

Türk Esirler, Anzaklar Tarafından Ağır İşlerde Çalıştırılırken

Türk Askeri Ele Geçirilen İngiliz Denizaltısının Üzerinde Poz Veriyor

Alman ve Türk Yetkililer Gözlem Yaparken Düşen Bir İngiliz Uçağını Kontrol Ediyor

